

Motion till riksdagen 2023/24:206

av **Magnus Jacobsson (KD)**

Digital signering för politisk kandidatur

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vallagen bör uppdateras på så sätt att digital signering likställs med ”skriftligen” eller ”egenhändigt underteckna” och att detta ska gälla fr.o.m. de allmänna valen 2026 och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I högtidstal brukar det heta att Sverige ska ligga i framkant inom den digitala utvecklingen. I verkligheten ser vi att det inte alltid är så. Socialtjänstens fortsatta användande av faxen är ett tydligt exempel. Ett annat exempel är rutinerna för att processa fram valsedlar för politiska partier.

För de politiska partierna och för kandidater inför allmänna val och Europaparlamentsval är det åtskilliga blanketter och anmälningar som skall undertecknas:

- Anmälan av deltagande i val.
- Anmälan om registrering av partibeteckning och partisymbol.
- Anmälan om utläggning av valsedlar i vallokal.
- Anmälan om behörig valsedelbeställare.
- Anmälan av kandidater och beställa valsedlar.
- För kandidat inlämnande av ”förklaring” eller ”samtycke”.

Idag är det en regel i vårt land att digitala signaturer godkänns för undertecknande av såväl avtal som bekräftelser av olika handlingar. Ett förfarande som har inneburit stort underlättande och effektivisering av många verksamheter.

I vallagen där partier, behöriga för partierna och kandidater föreskrivs att underteckna olika dokument anges att dessa ska vara ”skriftligen” eller ”egenhändigt undertecknade”. Detta innebär att vi fortfarande ännu inte tillåter digital signering av t.ex. anmälan om att delta i de allmänna valen eller för kandidater att underteckna den så kallade förklaringsblanketten, som varje kandidat måste skriva under för att vara valbar.

Fortfarande krävs det att detta görs manuellt på papper och med kulspetspenna. Det medför för såväl partiernas företrädare som kandidater en omständlig byråkrati med stor tidsåtgång och långa ledtider.

Några exempel från 2 kap. vallagen som reglerar partier och kandidater:

- § 1 ska skriftligen anmäla detta.
- § 4 en anmälan om registrering skall egenhändigt underteckna en förklaring om stödet.
- 9 § Ett parti som vill anmäla samtliga sina kandidater för ett visst val ska skriftligen göra detta hos den centrala valmyndigheten eller, i den utsträckning som regeringen bestämmer, länsstyrelsen.
- Tillsammans med anmälan ska partiet lämna en egenhändigt undertecknad förklaring från varje kandidat att han eller hon samtycker till anmälan.
- 11 § En unionsmedborgare som inte är svensk medborgare och som önskar kandidera vid val till Europaparlamentet ska i en egenhändigt undertecknad försäkran till den centrala valmyndigheten.
- 14 § Ett parti som vill delta i ett val ska skriftligen anmäla detta.
- 20 § Den som kandiderar för ett parti som har anmält sitt deltagande i ett val ska skriftligen ha samtyckt till kandidaturen.

Vallagen behöver uppdateras så att den utformas på ett modernt och tidsenligt sätt som gör det enkelt att göra rätt. En uppdatering bör göras där ”digital underskrift/signering” likställs med exempelvis ”skriftligen” eller ”egenhändigt undertecknad”. Uppdateringen bör vara på plats innan de allmänna valen 2026.

Magnus Jacobsson (KD)